

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO

DOPORUČENÍ KONTROLNÍHO ÚŘADU ESVO

č. 65/04/KOL

ze dne 31. března 2004

o koordinovaném programu úředního dozoru nad krmivy pro rok 2004

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na článek 109 a protokol 1 této dohody,

s ohledem na Dohodu mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora, a zejména na čl. 5 odst. 2 písm. b) a protokol 1 této dohody,

s ohledem na akt uvedený v bodu 31a kapitoly II přílohy I Dohody o EHP (směrnice Rady 95/53/ES ze dne 25. října 1995, kterou se stanoví zásady organizace úředních kontrol v oblasti výživy zvířat)⁽¹⁾, ve znění a úpravě protokolu 1 k Dohodě o EHP, a zejména na čl. 22 odst. 3 této dohody,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) S ohledem na řádné fungování Evropského hospodářského prostoru je nezbytné sestavit koordinované programy pro kontroly krmiv v rámci EHP určené ke zlepšení harmonizovaného provádění úředního dozoru státy EHP.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 265, 8.11.1995, s. 17. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/46/ES (Úř. věst. L 234, 1.9.2001, s. 55).

(2) Tyto programy by měly klást důraz na soulad s příslušnými právními předpisy platnými podle Dohody o EHP a na ochranu veřejného zdraví a zdraví zvířat.

(3) Výsledky souběžného provádění vnitrostátních programů a koordinovaných programů mohou poskytnout informace a zkušenosti pro budoucí kontrolní činnosti a právní předpisy v oblasti kontroly.

(4) I když akt uvedený v bodu 33 kapitoly II přílohy I Dohody o EHP (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/32/ES ze dne 7. května 2002 o nežádoucích látkách v krmivech)⁽²⁾ stanovuje maximální obsah aflatoxinu B₁ v krmivech, podle Dohody o EHP nejsou v platnosti žádné právní předpisy pro jiné mykotoxiny, jako jsou ochratoxin A, zearalenon, deoxynivalenol a fumonisiny. Sběr informací o přítomnosti těchto mykotoxinů náhodným odběrem vzorků by mohl poskytnout užitečné údaje pro hodnocení situace a další vývoj právních předpisů. Některá krmiva, jako jsou obiloviny a olejnatá semena, jsou také zvláště vystavena možné kontaminaci mykotoxiny vlivem podmínek při jejich sklizni, skladování a dopravě. Protože koncentrace mykotoxinů se mění z roku na rok, je žádoucí, aby se údaje sbíraly v po sobě následujících letech pro všechny zmíněné mykotoxiny.

(5) Předcházející kontroly přítomnosti antibiotik a kokcidostatik v některých krmivech, ve kterých tyto látky nejsou povoleny, naznačují, že stále dochází k porušování předpisů. Četnost takových nálezů a citlivost této otázky odůvodňují pokračování kontrol.

⁽²⁾ Úř. věst. L 140, 30.5.2002, s. 10. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Komise 2005/8/ES (Úř. věst. L 27, 29.1.2005, s. 44).

- (6) Účast Norska a Islandu na programech v rozsahu přílohy II tohoto doporučení týkající se látek, které nejsou povoleny jako doplňkové látky v krmivech, bude muset být posouzena s ohledem na příslušné výjimky z kapitoly II přílohy I Dohody o EHP.
- (7) Je důležité zajistit, aby se účinně prosazovala omezení při používání krmných surovin živočišného původu, jak je upravují příslušné právní předpisy pro EHP.
- (8) Případ kontaminace krmivého a potravinového řetězce acetátem medroxyprogesteronu (MPA) podtrhl význam výběru dodávek v bezpečnosti krmiv. Některé složky krmiv jsou vedlejšími produkty zemědělsko-potravinářského průmyslu nebo jiných odvětví nebo odvětví těžby nerostů. Zdroj krmných surovin průmyslového původu a zpracovatelské postupy, jimiž procházejí, mohou mít zvláštní význam pro bezpečnost výrobků. Příslušné orgány by proto měly při provádění svých kontrol zvažovat toto hledisko.
- (9) Opatření stanovená tímto doporučením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro rostlinná a živočišná krmiva ESVO, který pomáhá Kontrolnímu úřadu ESVO,

DOPORUČUJE STÁTŮM ESVO:

1. Provádět v průběhu roku 2004 koordinovaný program kontrol za účelem kontroly:
- a) koncentrace mykotoxinů (aflatoxinu B₁, ochratoxinu A, zearalenonu, deoxynivalenolu a fumonisinů) v krmivech s uvedením analytických metod; odběr vzorků by měl

zahrnovat náhodný odběr vzorků a cílený odběr vzorků; v případě cíleného odběru vzorků by se vzorky měly odebírat z krmných surovin, u kterých existuje podezření, že obsahují vyšší koncentrace mykotoxinů, jako jsou obilná zrna, olejnatá semena, olejnaté plody, příslušné produkty a vedlejší produkty, a z krmných surovin, které se dlouhodobě skladují nebo přepravují po moři na dlouhé vzdálenosti; o výsledcích kontrol by měla být podána zpráva s použitím vzoru uvedeného v příloze I;

- b) některých léčebných substancí, povolených nebo nepovolených jako krmné doplňkové látky pro některé druhy a kategorie zvířat, v nemedikovaných premixech a krmných směsích, ve kterých nejsou léčebné substance povoleny; cílem kontrol by měly být ty léčebné substance v premixech a krmných směsích, ve kterých příslušný orgán předpokládá větší pravděpodobnost zjištění nesrovnalostí; o výsledcích kontrol by měla být podána zpráva s použitím vzoru uvedeného v příloze II;
- c) provádění opatření pro omezení výroby a používání krmných surovin živočišného původu způsobem uvedeným v příloze III;
- d) postupů, které používají výrobci krmných směsí při výběru a hodnocení dodávek krmných surovin průmyslového původu a pro zajištění kvality a bezpečnosti těchto komponentů způsobem uvedeným v příloze IV.

2. Uvést výsledky koordinovaného programu kontrol podle odstavce 1 ve zvláštní kapitole výroční zprávy o kontrolních činnostech, která má být doručena Kontrolnímu úřadu ESVO do 1. dubna 2005 v souladu s čl. 22 odst. 2 směrnice 95/53/ES a s nejnovější verzí harmonizovaného vzoru pro podávání zpráv.

V Bruselu dne 31. března 2004.

Za Kontrolní úřad ESVO

Bernd HAMMERMAN
člen kolégia

Niels FENGER
ředitel

PŘÍLOHA 1

Koncentrace některých mykotoxinů (aflatoxinu B₁, ochratoxinu A, zearalenonu, deoxynivalenolu, fumonisinů) v krmivech

Jednotlivé výsledky všech testovaných vzorků; vzor pro podávání zpráv podle odst. 1 písm. a)

Krmivo		Odběr vzorků (náhodný nebo cílený)	Typ a koncentrace mykotoxinů (µg/kg v krmivu s obsahem vlhkosti 12 %)				
Typ	Země původu		Aflatoxin B ₁	Ochratoxin A	Zearalenon	Deoxyniva- lenol	Fumonisyin ^(*)

(*) Koncentrace fumonisinů představuje fumonisyiny B₁, B₂, a B₃ dohromady.

Příslušné orgány by měly také uvést:

- kroky učiněné při překročení maximální hodnoty koncentrace aflatoxinu B₁;
- použité analytické metody;
- hranice zjištění.

PŘÍLOHA II

Přítomnost některých látek, které nejsou povoleny jako krmné doplňkové látky

Některá antibiotika, kokcidostatika a jiné látky se podle práva mohou nacházet jako doplňkové látky v premixech a krmných směsích pro některé druhy a kategorie zvířat, pokud jsou povoleny podle aktu uvedeného v bodu 1 kapitoly II přílohy I Dohody o EHP (směrnice Rady 70/524/EHS ze dne 23. listopadu 1970 o doplňkových látkách v krmivech) (1).

Přítomnost nepovolených látek v krmivech znamená porušení předpisů.

Látky určené pro kontrolu se volí z těchto látek:

1. Látky, které jsou povoleny jako doplňkové látky jenom pro určité druhy nebo kategorie zvířat:

avilamycin	monensin sodný
decoquinat	narasin
diklazuril	narasin – nikarbazin
flavofosfolipol	robenidin
hydrochlorid	salinomycin sodný
halofuginon hydrobromid	semduramicin sodný
maduramicin ammonium alpha	

2. Látky, které nejsou dále povoleny jako doplňkové látky:

amprolium	nikarbazin
amprolium/ethopabát	nifursol
arprinocid	olaquinox
avoparcin	ronidazol
karbadox	spiramycin
dimetridazol	tetracykliny
dinitolmid	tylosin fosfát
ipronidazol	virginiamycin
meticlorpindol	bacitracin zinečnatý
meticlorpindol/methylbenzoquat látky	jiné antimikrobiální

3. Látky, které nebyly nikdy povoleny jako doplňkové látky:

jiné látky

Jednotlivé výsledky všech vzorků, které nebyly v souladu s předpisy; vzor pro podávání zpráv podle odst. 1 písm. b)

Typ krmiva (druh a kategorie zvířat)	Zjištěná látka	Nalezená hodnota koncentrace	Důvod porušení před- pisů (6)	Učiněné kroky

(6) Důvod, proč se nepovolená látka nacházela v krmivu, jak se zjistilo šetřením, které provedl příslušný orgán.

(1) Úř. věst. L 270, 14.12.1970, s. 1.

Příslušné orgány by měly také uvést:

- celkový počet testovaných vzorků,
 - názvy látek, které byly podrobeny šetření,
 - použité analytické metody,
 - hranice zjištění.
-

PŘÍLOHA III

Omezení výroby a používání krmných surovin živočišného původu

Aniž by byly dotčeny články 3 až 13 a 15 směrnice 95/53/ES, státy ESVO by měly v průběhu roku 2004 plnit koordinovaný program kontrol s cílem zjistit, jestli se dodržují omezení výroby a používání krmných surovin živočišného původu.

Státy ESVO by měly zejména provádět zvláštní program kontrol založených na cílených kontrolách, aby zajistily, že se dodržuje zákaz krmení určitých zvířat zpracovanými živočišnými bílkovinami, jak je stanoveno v příloze IV aktu uvedeného v bodech 7, 1 a 12 kapitoly I přílohy I Dohody o EHP (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení některých přenosných spongiformních encefalopatií) ⁽¹⁾. Kontrolní program by měl být podle článku 4 směrnice 95/53/ES založený na strategii vycházející z míry rizik, která zahrnuje veškerá stadia výroby a všechna místa, ve kterých se uskutečňuje výroba krmiv, manipulace s nimi a jejich zkrmování. Státy ESVO by měly věnovat zvláštní pozornost definování kritérií pro jednotlivá rizika. Závažnost přisouzená každému kritériu by měla být úměrná riziku. Četnost kontrol a počet vzorků, které se v těchto místech analyzují, by měly odpovídat celkovému součtu závažnosti přidělené jednotlivým místům.

Při sestavování kontrolního programu by měla být zohledněna tato místa a kritéria, zde uvedena jako vodítko:

Místo	Kritérium	Závažnost
Míchárna krmiv	— Míchárny krmiv vyrábějící krmné směsi pro přežvýkavce a nepřežvýkavce, které na základě výjimky obsahují zpracované živočišné bílkoviny — Míchárny krmiv, ve kterých byl v minulosti zjištěn nesoulad s předpisy nebo existuje takové podezření — Míchárny krmiv s velkým objemem dovážených krmiv s vysokým obsahem bílkovin, jako jsou rybí moučka, sojový šrot, kukuřičný lepek a proteinové koncentráty — Míchárny krmiv s vysokou výrobou krmných směsí — Riziko křížové kontaminace způsobené vnitřními provozními postupy (používání sil, kontrola účinného oddělení linek, kontrola komponent, vlastní laboratoř, postupy odběru vzorků, a pod.)	
Stanoviště hraniční kontroly a jiná místa vstupu do EHP	— Velké/malé množství dovozu krmiv — Krmiva s vysokým obsahem bílkovin	
Farmy	— Domácí míchačky krmiv používající zpracované živočišné bílkoviny, pro které se uplatňuje výjimka — Farmy chovající přežvýkavce a jiné druhy (riziko zkřížení krmiv) — Farmy nakupující volně ložená krmiva	
Obchodníci	— Sklady a mezisklady pro krmiva s vysokým obsahem bílkovin — Obchodníci s velkým objemem volně ložených krmiv — Obchodníci s krmnými směsmi vyrobenými v cizině	
Pojízdné míchárnny	— Míchárny, které vyrábějí pro přežvýkavce i nepřežvýkavce — Míchárny, ve kterých byl v minulosti zjištěn nesoulad s předpisy nebo existuje takové podezření — Míchárny, ve kterých se používají krmiva s vysokým obsahem bílkovin — Míchárny s vysokou výrobou krmných směsí — Míchárny poskytující službu velkému počtu farem včetně farem chovajících přežvýkavce	
Dopravní prostředky	— Vozidla používaná pro přepravu zpracovaných živočišných bílkovin a krmiv — Vozidla, u kterých byl v minulosti zjištěn nesoulad s předpisy nebo existuje takové podezření	

(1) Úř. věst. L 147, 31.5.2001, s. 1.

Státy ESVO mohou do 30. dubna 2004 předložit Kontrolnímu úřadu ESVO vlastní hodnocení rizik, které zohledňuje jiná než uvedená místa a kritéria.

Odběr vzorků by se měl zaměřit na dávky a případy, u kterých je pravděpodobnost křížové kontaminace zakázanými zpracovanými bílkovinami nejvyšší (první dávka po přepravě krmiv obsahujících živočišné bílkoviny, které jsou v této dávce zakázané, technické problémy anebo změny na výrobních linkách, změny v zásobnících nebo silech pro volně ložená krmiva).

Minimální počet kontrol za rok ve státech ESVO by měl být 10 na 100 000 tun vyrobených krmných směsí. Minimální počet odebraných úředních vzorků za rok ve státech ESVO by měl být 20 na 100 000 tun vyrobených krmných směsí. Až do schválení alternativních metod by se pro analýzu vzorků měla využívat mikroskopická identifikace a hodnocení, jak jsou popsány směrnici Komise 98/88/ES ze dne 13. listopadu 1998, kterou se stanoví obecné zásady pro mikroskopickou identifikaci a hodnocení složek živočišného původu pro úřední kontrolu krmiv⁽¹⁾. Každé zjištění přítomnosti zakázaných složek živočišného původu v krmivech by se mělo posuzovat jako porušení zákazu krmení.

Výsledky programů kontrol by měly být sděleny Kontrolnímu úřadu ESVO za použití následujících formátů:

Souhrn kontrol týkajících se omezení zkrmování krmiv živočišného původu (zkrmování zakázaných zpracovaných živočišných bílkovin)

A. Dokumentární kontroly

Stadium	Počet kontrol zahrnujících kontrolu přítomnosti zpracovaných živočišných bílkovin	Počet porušení předpisů zjištěný na základě kontroly dokumentů a pod., nikoliv laboratorních testů
Dovoz krmných surovin		
Sklady krmných surovin		
Míchárny krmiv		
Domácí míchárny krmiv/pojízdne míchárny		
Zprostředkovatelé v oblasti krmiv		
Dopravní prostředky		
Farmy chovající nepřežvýkavce		
Farmy chovající přežvýkavce		
Jiné:		

B. Odběr vzorků a testování krmných surovin a krmných směsí na důkaz přítomnosti zpracovaných živočišných bílkovin

Místo	Počet úředních vzorků testovaných na důkaz přítomnosti živočišných bílkovin		Počet vzorků, u kterých byl zjištěn nesoulad						
			Přítomnost zpracovaných živočišných bílkovin suchozemských zvířat			Přítomnost zpracovaných živočišných bílkovin ryb			
	Krmné suroviny	Krmné směsi		Krmné suroviny	Krmné směsi		Krmné suroviny	Krmné směsi	
pro přežvýkavce		pro nepřežvýkavce	pro přežvýkavce		pro nepřežvýkavce	pro přežvýkavce		pro nepřežvýkavce	
Při dovozu									
Míchárny krmiv									
Zprostředkovatelé/sklady									
Dopravní prostředky									
Domácí míchárny krmiv/pojízdne míchárny									
Farmy									
Jiné:									

(1) Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 45.

C. Souhrn zakázaných zpracovaných živočišných bílkovin zjištěných ve vzorcích krmiv určených pro přežvýkavce

	Měsíc odběru vzorku	Typ, stupeň a původ kontaminace	Uložené sankce (nebo jiná opatření)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

Kromě toho by měly státy ESVO analyzovat tuky a rostlinné oleje určené jako složky krmiv, aby zjistily přítomnost stop kostí a zahrnuly výsledky těchto analýz do zprávy uvedené v odstavci 2 tohoto doporučení.

—

PŘÍLOHA IV

Postupy pro výběr a hodnocení dodávek krmných surovin průmyslového původu

Príslušné orgány by měly zjistit a stručně popsat, jaké postupy používají výrobci krmných směsí pro výběr a hodnocení dodávek krmných surovin průmyslového původu. Některé postupy mohou být spjaty s předchozím určením vlastností nebo požadavků, které mají splňovat produkty požadované k dodání nebo dodavatelé těchto produktů. Jiné postupy mohou souviset s vlastní kontrolou za účelem ověření souladu s určitými parametry, kterou výrobci krmných směsí provádějí při příjmu dodávek.

Príslušné orgány by měly uvést u každého postupu, který zjistily (postupu pro výběr a hodnocení dodávek), výhody a nevýhody jeho použití s ohledem na bezpečnost krmiv. Nakonec by také měly posoudit za současného zvážení potenciálních rizik, jestli je postup přijatelný, nedostatečný nebo nepřijatelný pro zajištění bezpečnosti krmiv a uvést důvody, které je vedly k těmto uzávěrům.

Hodnocení postupů

Postup (stručný popis zahrnující kritéria pro přijetí/odmítnutí krmných surovin)	Výhody	Nevýhody	Hodnocení přijatelnosti postupů